

PHẬT THUYẾT THẬP THIỆN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 27/11/2000

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

Tập 107

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời mở kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, trang thứ mười sáu, kinh văn hàng thứ ba:

Thần túc trang nghiêm nên hằng khiến cho thân tâm khinh an, vui vẻ.

Câu này là nói chúng ta thực hành thập thiện nghiệp vào “tứ như ý túc”, tứ như ý túc cũng gọi là “tứ thần túc”. Chúng ta quan sát tỉ mỉ hai danh xưng “thần” và “như ý”, nó còn có tên khác, đó chính là “buông xuống”. Trung Quốc vào thời xưa, người quan cao quyền quý, thứ họ cầm trên tay là gậy như ý, so với điều Phật nói ở đây thì ý nghĩa hoàn toàn tương đồng. Làm thế nào mới có thể như ý? Đầu của gậy như ý quay ngược lại, “quay đầu là như ý”, nhà Phật chúng ta nói “quay đầu là bờ”, quay đầu thì như ý rồi. Bất luận bạn ở trong xã hội có địa vị cao đến đâu, có quyền thế lớn đến đâu, có của cải nhiều đến đâu, bạn phải biết quay đầu, quay đầu là như ý.

Trong Phật pháp gọi là “nhìn thấu, buông xuống”, tứ niệm xứ là nhìn thấu, tứ thần túc là buông xuống; “túc” là đầy đủ, thật sự đạt đến cứu cánh viên mãn. Trong đây có bốn điều Phật dạy chúng ta học tập. Thứ nhất là “dục”, dục là dục vọng. Con người chúng ta có đủ thứ mong cầu, đủ thứ ngưỡng mộ, đây là cái mà tất cả chúng sanh đều có, nếu bạn không thể buông xuống những thứ này thì bạn sẽ không có cách nào thoát khỏi lục đạo luân hồi; sau khi buông xuống bạn liền được đại tự tại. Đạo lý này rất sâu, rất rộng. Buông xuống dục vọng của chúng ta. Ngày nay, quan niệm của người thông thường trên thế giới hiện nay cho rằng, thế giới này không ngừng tiến bộ là do sức mạnh gì thúc đẩy? Sức mạnh của dục vọng; dục vọng đang thúc đẩy thế giới này, khiến thế giới này mỗi ngày tiến bộ. Tiến bộ đến cuối cùng thì như thế nào? Thế giới bị hủy diệt, cùng đi vào chỗ chết. Cho nên bạn thử nghĩ, Phật dạy chúng ta buông xuống, dạy chúng ta quay đầu là có đạo lý hay không? Con người cả đời dốc sức theo đuổi dục vọng, con người này thật đáng thương, cả đời không được nghỉ ngơi. Họ có thể đạt được những hưởng thụ đó, nếu

thật sự lảng lỏng mà tư duy về sự hưởng thụ đó thì cái được không bù nổi cái mất. Bạn đã trả cái giá quá đắt! Thân tâm của bạn bị áp lực quá lớn! Đây là điều sai lầm.

Chúng ta nêu một ví dụ đơn giản nhất, so sánh người Mỹ với người Trung Quốc. Đời sống vật chất của người Mỹ quả thật tốt hơn rất nhiều so với người Trung Quốc, họ có hoàn cảnh sống rất thoải mái của chính mình, ra khỏi cửa đều có xe hơi để đi, mỗi một gia đình đều có sân vườn, đều có hoa viên, sinh hoạt trong gia đình toàn bộ đều là thiết bị điện khí hóa. Người Trung Quốc chúng ta nhìn thấy rất ngưỡng mộ: “Đời sống của người ta tốt, chúng ta không bằng họ.” Hình như vào năm tám mươi mấy, lần đầu tiên tôi cùng quán trưởng Hàn trở về tổ quốc, đến Đại Liên. Bà con phụ lão ở đó hỏi về đời sống ở Mỹ, khi đó chúng tôi sống ở Mỹ, ai nấy đều biểu lộ ánh mắt ngưỡng mộ. Thế nhưng tôi đã dội cho họ một gáo nước lạnh, tôi nói với họ: “Đời sống của người Mỹ không bằng bà con đâu!” Họ vô cùng kinh ngạc, họ hỏi: “Tại sao vậy? Chúng tôi đi ra ngoài bằng xe đạp, ở nhà cửa thì dột nát, bất kể phương diện nào cũng không thể sánh bằng người Mỹ được.” Tôi nói: “Xin hỏi các vị”, khi đó khoảng chừng hai ba chục người có mặt, “trong các vị có người nào sống trong cảnh nợ nần hay không?” Mọi người hai bên nhìn nhau một lát, một người cũng không có. “Ồ, tuyệt vời! Đời sống của người Mỹ thấy đều là nợ trước, trả sau. Các bạn không có mắc nợ, họ mắc nợ. Từ lúc sanh ra đã mắc nợ, đến chết cũng trả không hết.” Người học Phật chúng ta biết rằng đời sau họ vẫn phải trả nợ. Bạn xem xem áp lực tinh thần của họ lớn cỡ nào, mỗi ngày đều dốc sức làm việc, tại sao làm việc? Vì để trả nợ. Mua nhà, mua xe, dụng cụ gia đình đều là đi vay ngân hàng; ngân hàng cho bạn mượn tiền, công ty bảo hiểm cho mượn, toàn là tiền đi vay mà có, do đó mỗi tháng phải trả.

Vì vậy, bạn đừng cho rằng sự đãi ngộ của người Mỹ cũng rất khá, thông thường một tháng có thể thu nhập đại khái khoảng 3.000 đô-la, chúng ta nghe thấy liền cho rằng: “thật tuyệt vời”; nhưng từ trong thu nhập thông thường, họ nộp thuế hết một phần ba, trả nợ hết một phần ba, có khi còn nhiều hơn một chút, thu nhập 3.000 đô nhưng trên thực tế có thể dùng đại khái chỉ có 700 đến 800 đô. Nếu như bị mất việc thì bạn tiêu rồi. Tại sao vậy? Ngân hàng đến đòi nợ, công ty bảo hiểm đến đòi nợ, phát mại nhà của bạn, phát mại xe của bạn, phát mại thiết bị điện, đồ dùng trong nhà bạn để trả nợ. Cho nên khi mất việc làm thì chẳng còn gì cả, họ sống đời sống như vậy. Còn chúng ta tuy sống vất vả một chút nhưng không mắc nợ! Mỗi ngày sau khi tan sở, tôi nhìn thấy vài người ở trước cửa nhà mình, họ không có sân, ở

trước cửa bày một cái bàn nhỏ, ăn đậu phộng, uống rượu lâu năm, thông dong tự tại, người nước ngoài không có loại tâm tình này, họ làm gì có loại hưởng thụ này! Bạn phải biết được, vui sướng thật sự là buông bỏ dục vọng.

Thích-ca Mâu-ni Phật dạy chúng ta như thế nào vậy? Những điều Phật nói với chúng ta, bản thân ngài thật sự làm được rồi, ngài không phải chỉ nói mà không làm. Ngài có thể sống đời sống sung túc, ngài xuất thân là vương tử, có thể kế thừa vương vị, việc gì phải xuất gia, lại việc gì phải mỗi ngày ăn một bữa giữa ngày, ba y một bát, ngủ nghỉ dưới gốc cây, tại sao phải sống đời sống như vậy? Đó là nói cho chúng ta biết: đời sống này là đời sống hạnh phúc nhất, mỹ mãn nhất, vui sướng nhất, vì trong tâm không có chút mảy may gánh nặng, thân cũng không có một chút gánh nặng nào, tâm địa thanh tịnh, toàn thân thư thái, một chút căng thẳng cũng không có, đây gọi là thần túc, là như ý. Như ý thì có thể sanh thần thông, cho nên gọi là “như ý thông”.

Thế nào gọi là thần thông? Thật ra mà nói, thần thông là năng lực vốn có của chúng ta. Năng lực vốn có của chúng ta tại sao không thể hiện tiền? Bởi vì tâm quá căng thẳng, thân quá căng thẳng, hễ vừa căng thẳng thì trí tuệ, đức năng vốn có của chúng ta thấy đều không lưu lộ ra được. Nếu như trong tâm không có việc gì, thân tâm thoải mái thì trí tuệ, đức năng của bạn sẽ hiện tiền. Cho nên, thần thông không phải là thứ đến từ bên ngoài, mà nó vốn sẵn có trong tự tánh. Trong kinh Đại thừa thường nói tâm tánh của chúng ta với tâm tánh của chư Phật Như Lai không hai không khác; tâm tánh vốn đầy đủ vô lượng trí tuệ, vô lượng đức năng, không phải đến từ bên ngoài.

Con người hà tất phải tham cầu những dục vọng này? Mỗi ngày tăng trưởng tham sân si để phải trả giá quá đắt, bạn hưởng thụ được gì đâu? Mỗi ngày trời vừa sáng là ra ngoài làm việc, đến tối mới trở về, thử hỏi xem, bạn hưởng thụ cái gì? Ở nhà lớn như vậy, cái sân lớn như vậy thì phải dọn dẹp, không có thời gian dọn dẹp. Mỗi tuần người Mỹ làm việc năm ngày, có hai ngày nghỉ là thứ bảy và chủ nhật. Ngày nghỉ họ làm gì vậy? Ngày nghỉ là để dọn dẹp nhà cửa, không được nghỉ ngơi, ở nhà càng lớn thì càng vất vả, không thuê nổi nhân công. Nước Mỹ thuê nhân công là tính theo giờ, một giờ là bao nhiêu tiền? Nhân công tương đối tốt thì một giờ là 10 đô-la; nhân công kém một chút, không có kỹ thuật gì thì một giờ ít nhất cũng là 5 đô-la. Họ làm việc cho bạn tám giờ thì bạn phải trả 40 đô-la đến 80 đô-la. Họ

không phải là làm việc cho bạn một tháng, hay làm việc cho bạn vài tháng, không phải vậy, họ làm việc cho bạn vài giờ thôi.

Cho nên, phần lớn người Trung Quốc ở nước Mỹ không thuê nhân công, đều là tự bản thân mình làm, ngày nghỉ là ngày mệt nhất, việc gì mà phải khổ vậy? Tôi nhìn qua bèn lắc đầu, tôi tuyệt đối không làm việc ngu ngốc này! Một người có một căn phòng là đủ rồi, quét dọn lau chùi rất dễ dàng, mười mấy phút là dọn sạch sẽ. Cho nên, tôi nói đó không phải là người ở nhà, mà là nhà ở người, người là nô lệ của ngôi nhà. Đây là do nghĩ không thông, nhìn không thấu nên mới làm việc ngu ngốc này; nhìn không thấu, không buông xuống. Một đời trôi qua rồi cũng không biết vì sao như vậy, sống không biết sống như thế nào, bạn nói xem đáng thương biết bao! Đáng buồn biết bao!

Phật dạy chúng ta phải cầu điều gì? Chúng ta phải cầu giác ngộ, đây là sự thật. Chư Phật Bồ-tát trong mỗi niệm đều cầu giác ngộ, cầu sáng tỏ chân tướng của vũ trụ nhân sinh, họ tuyệt đối không cầu danh văn lợi dưỡng, tuyệt đối không cầu sự hưởng thụ ngũ dục lục trần, đời sống luôn ở mức thấp nhất. Đời sống ở mức thấp nhất, thật không ngờ lại là đời sống hạnh phúc nhất, mỹ mãn nhất, cứu cánh nhất của đời người, đạo lý này không có người hiểu! Ngày nay nói ra cũng không có người tin. Nhưng nếu tư duy thật sâu, lắng lòng mà quan sát thì bạn mới có thể nhìn thấy, tất cả mọi thứ trên thế gian đều là phiền toái. Đến cuối cùng bạn nhận ra rằng, ngay cả thân thể này cũng là sự phiền toái. Vật ngoài thân càng nhiều, gánh nặng của bạn càng nặng, cuộc sống của bạn càng vất vả. Những điều mà Phật Bồ-tát, tổ sư thị hiện, hãy suy nghĩ thật kỹ, lắng lòng mà quan sát, chúng ta sẽ giác ngộ, sẽ hiểu rõ thôi.

Mọi thứ đều phải buông xuống, nhất tâm chỉ cầu chánh giác, cả đời vì người khác, không vì bản thân, đây là người vui sướng nhất. Bậc tiên hiền của Trung Quốc thường nói: “Giúp người là gốc của niềm vui”, khi chúng tôi học tiểu học, thầy cô thường nói với chúng tôi như vậy, hiện nay chúng tôi tự mình thể hội được rồi, giúp người là niềm vui chân thật, giúp đỡ người khác là niềm vui thật sự. Tất cả danh lợi, hưởng thụ ngũ dục lục trần mà bản thân ham muốn, đó là đau khổ thật sự. Khổ hay vui không có tiêu chuẩn nhất định, thế nào là khổ thật sự? Thế nào là vui thật sự? Người hiểu được không nhiều. Người thật sự hiểu được, thông đạt sáng tỏ thì

mới có thể hiểu được câu “lìa khổ được vui” mà Phật thường nói trong kinh, chúng ta mới thể hội được tinh nghĩa của câu này.

Chúng ta hiện tại đang tu học Phật pháp, có rất nhiều thứ thiết yếu chúng ta vẫn phải tìm tòi để làm tham khảo. Trong đời sống vật chất thì chúng ta nhất định phải hài lòng. Để giáo hóa chúng sanh thì có rất nhiều phương tiện quyền xảo mà chúng ta không thể không biết, Phật dạy chúng ta “tứ nhiếp pháp”, phần trước tôi đã giảng qua, tứ nhiếp pháp là nguyên lý, nguyên tắc tiếp dẫn chúng sanh, cho nên Phật pháp là vô cùng linh hoạt. Ngày nay tuy chúng ta có một số thọ dụng về mặt vật chất, hoặc là về mặt tinh thần, trên hình tướng thì có, nhưng trong tâm lý thì không được có. Có trên hình tướng để làm gì? Để tiếp dẫn chúng sanh. Nếu người học Phật chúng ta ngày nay ai nấy đều giống như Thích-ca Mâu-ni Phật, mỗi ngày đi ra ngoài khát thực, không có gì cả, vậy thì thế gian không có người nào dám học Phật, vừa nhìn thì thấy: “Học Phật nguy quá! Anh xem, đáng thương đến như vậy, hằng ngày ra đường ăn xin. Thôi, không nên học Phật nữa.” Cho nên, vì tiếp dẫn chúng sanh, chúng ta cũng phải làm đẹp dáng vẻ bề ngoài của mình, để chúng sanh thế gian nhìn thấy mà sanh tâm hoan hỷ. Nhưng dáng vẻ bề ngoài này, bản thân bạn không được bị dáng vẻ bề ngoài làm mê mờ, bằng không thì hỏng ngay! Bản thân phải giác ngộ, dáng vẻ bề ngoài này là để cho người khác xem, tuyệt đối không phải tự thọ dụng. Bản thân tâm địa thanh tịnh, chẳng có gì cả, thân tâm thế giới tất cả đều buông xuống, bạn mới được như ý, vậy mới gọi là “thần túc”.

Trong kinh Hoa Nghiêm thì Thiện Tài đồng tử là tấm gương tốt để giáo hóa chúng sanh, đặc biệt là tiếp dẫn chúng sanh thời đại mạt pháp. Thời mạt pháp so với thời kỳ chánh pháp, hoàn cảnh xã hội không giống nhau. Xã hội trước đây là bảo thủ, người thế gian đối với đời sống cần khổ thì không ai không tán thán, không ai không hoan hỷ; hiện nay quan niệm và giá trị quan của người thế gian này hoàn toàn tương phản, đời sống của bạn rất nghèo hèn thì không có người coi trọng bạn. Phật pháp là “hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức”, nhất định phải quán sát căn cơ. Thời đại đó cần phải dùng phương pháp gì để giáo hóa chúng sanh, còn thời đại hiện nay cần phải dùng phương pháp gì để giáo hóa chúng sanh, chúng ta phải biết rõ. Người trước đây ưa đọc sách thì tặng sách, đó thật sự là tâm hoan hỷ, như nhận được của báu. Hiện nay tặng họ sách, họ không cần nữa. Vì sao vậy? Họ không muốn xem. Hiện nay, bạn tặng tivi thì họ cần, họ rất hoan hỷ, vậy chúng ta làm thế nào biến Phật pháp thành tivi tặng cho họ. Phải biết được kế cơ, kế lý, Phật thường

nói như vậy! Khế cơ, không khế lý là ma thuyết; khế lý, không khế cơ là lời ba hoa, tán gẫu, nói suông.

Cho nên nhất định phải khế lý, khế cơ, chúng ta học tập điều này như thế nào thì cần phải biết. Ngày nay, điều trước mắt chúng ta mong cầu là thế giới hòa bình, mong cầu xã hội an định, đây là điều kiện đầu tiên. Nếu thế giới này không hòa bình, xã hội không an định thì chẳng thể bàn đến điều gì nữa, ai còn tâm tư để học đạo? Nhất định phải thông qua dạy học mới có thể đạt được mục tiêu này, dùng giáo dục của thánh hiền. Nhưng hiện nay mọi người đều quên sạch giáo dục của thánh hiền rồi, không những quên sạch, mà khi nhắc đến thì họ đều phản đối, cho rằng đây là những thứ cũ rích, chúng ta là người hiện đại, nên vứt bỏ thứ này. Nhận thức sai lầm như vậy đã bén rễ trong con mắt của tất cả mọi người, bạn nghĩ xem việc này khó cỡ nào!

Ngày nay, nếu chúng ta muốn giúp đỡ chúng sanh thì trước tiên phải bắt đầu làm từ chính mình. Chúng ta nói mỗi ngày, nói mà không làm thì vô ích, ai mà tin? Nói được thì phải làm được. Phật bảo chúng ta bố thí, chúng ta thật sự thí xả; Phật dạy chúng ta trì giới, chúng ta thật sự tuân thủ pháp tắc; Phật dạy chúng ta nhẫn nhục, chúng ta việc gì cũng phải nhẫn. Phật dạy chúng ta làm như thế nào thì chúng ta rất nghiêm túc nỗ lực làm theo, học một điều thì làm một điều, làm được rồi mới nói với người ta, người ta mới có thể tin. Sức của bản thân chúng ta vô cùng yếu ớt, nghiệp lực của chúng sanh lớn như vậy, chúng ta làm sao có thể chuyển biến được? Không chuyển được cũng phải chuyển, chuyển được phần nào thì hay phần đó, nhất định không nản lòng, nhất định không được từ bỏ.

Chúng ta không thể ảnh hưởng người khác là do tâm của chúng ta không thành, hạnh của chúng ta không đủ tốt; thật sự phải chân tâm thành ý, như lý như pháp mà tu học, cố hết sức làm cho tốt. Vì sao phải làm như vậy? Quyết không phải vì mình, mà vì chúng sanh, đây là tiên phương tiện để tiếp dẫn chúng sanh. Cho nên nhất định phải “ly dục”, sau đó mới thành tựu dục vọng ở trong tánh đức; dục vọng đó là tự tại mỹ mãn, đây là chỗ phàm phu thông thường rất khó lý giải. Cho nên, “tứ thần túc” được xếp ở điều thứ ba, xếp sau đoạn ác tu thiện, bạn mới thật sự phát hiện ra giá trị quan của phàm phu không giống với thánh nhân. Giá trị quan của thánh nhân là chân thật, giá trị quan của phàm phu là hư vọng. Nếu bản thân không có cách gì làm được đoạn ác tu thiện, thì tuy là Phật nói với bạn nhưng bạn cũng không có

cách gì thể hội được. Nhất định phải thông qua đoạn ác tu thiện thì bạn mới thể hội được Phật Bồ-tát tự tại như thế nào, các ngài mỹ mãn như thế nào, mới thể hội được điều này. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.